

Forhold til Skatteevnen. Der var en Betragtning, som blev nævnet tilfidsst og anbefalet, nemlig at forhandle paa Grundlag af status quo. Jeg er ikke stiv i fremmede Ord og bruger ikke mange Ord af den Slags, men saavidt jeg veed, betyder status quo det Bestaaende, og det glæder mig da at kunne sige, at der har den ærede Ordfører udtalt en Sætning, hvor jeg i alt Væsentligt kan mødes med ham. Det er nemlig ogsaa en Grundbetragtning for mig at forhandle paa Grundlag af status quo, og det vil jeg erklære overfor denne Sag saavel som overfor alle andre større Reformers, der kunne komme frem, hvad ogsaa min senere Færd vil kunne komme til at vise, at jeg vil forhandle paa Grundlag af det Bestaaende. Jeg vil i intet Tilfælde være med til pludseligt at omstyrte det Bestaaende, og det har jeg ogsaa udtalt med Hensyn til Tolden, at man skal gaa langsomt og forsigtigt frem i sine Reformers. Naar saa den høitærede Finantsminister rettede det Spørgsmaal til mig, om jeg troede, at man havde lettere ved at ramme Skatteevnen gennem direkte Skatter end gennem indirekte, saa svarer jeg for mit Bedkommende: Ja, det er jeg fuldstændig overbevist om, at det er. Jeg tror, det er let at se i det Hele, at, naar en Arbeidsmand, hvad jeg tidligere har paavist, betaler, 20, 30 à 40 Kr. i Skat til Staten gennem Tolden, saa rammer man ikke Skatteevnen; det er snart set. Alle de Indkomstskatlove, som ere udkomne siden 1864, har jeg havt med at gjøre som Formand for Sogneraadet. Jeg har altsaa som Følge deraf ikke saa lidt Erfaring i den Henseende, og gennem den Erfaring, som jeg saaledes har indvundet, har jeg faaet det Indtryk, at der gives ingen som helst Bestatningsmaade, der er saa retfærdig som Formue- og Indkomstskatten, men jeg har ogsaa — hvad jeg antydede, da jeg sidst havde Ordet — fundet, at selv denne Bestatningsmaade, som jeg anser for den retfærdigste, dog har sine Mangler og Udsigter, fordi der er Intet som helst fuldkomment i denne Verden.

Grifftrup: Jeg vilde ikke have begjært Ordet angaaende denne Sag, da den egentlig ikke har nogen videre Interesse for mig, fordi det Princip, som her er gjort gjældende, ikke er det, som jeg fuldt ud kan sympatisere med. Hvis det skulde forholde sig saaledes, som den ærede Ordfører og den ærede Conseilspresident have udtalt, at de ville gjøre Indrømmelser paa de forskellige Omraader, som de have antydet, saa siger jeg, at dette er fuldstændig rigtigt, men saa maa man gaa høiere op, thi det er for Lidt,

de ville indrømme, det nytter ikke Noget. Jeg interesserer mig saa meget desmindre for denne Sag, som jeg er fuldstændig enig med den høitærede Finantsminister i, at der rimeligvis Intet kommer ud af det Hele. Anledningen til, at jeg har begjært Ordet, er den, at min ærede Nabo udtalte, at han altid vilde være villig til at forhandle og til at støtte denne Sags Reformering paa Grundlag af status quo. Jeg vilde nødig have, at dette skulde staa som Noget, der var gjældende for os Alle og særlig for det samlede Parti. Jeg er nemlig ikke enig i denne Betragtning, thi dersom det erkjendes, at den indirekte Bestatning er uretfærdig, saa maa og kan den omlægges, uden at disse Forhandlinger skulle føres paa Grundlag af, at det Bestaaende i Realiteten skal opretholdes. Det var kun dette, jeg vilde tage Forbehold imod. Der har vistnok ogsaa forehavet Flertallet i Udvalget en lignende Tanke, idet det i Betænkningen har antydet, at der ogsaa burde tages andre Ting med i Betragtning, eller med andre Ord, at vi maatte have et videre Syn udover det Hele, naar vi skulle gaa til en Toldreform. Flertallet har paa denne sin Speiden opdaget, at Sogne- og Amtskommunerne vare særlig haardt bebyrdede. Dette er en ganske sund og rigtig Tanke, og jeg noterer den som en Indrømmelse fra dette Partis Side af, at man skjønner, at der er al mulig Dødsfordring til i en nær Fremtid at gaa til en Lettelse af Skatterne paa dette Omraade. Jeg kunde have ønsket, at de Herrer, da de vare ude med dette store Syn, havde faaet Die paa Et og Andet, og at de vilde have dvælet en Smule ved de store sociale Spørgsmaal. Naar vi nu gaar til en Forandring af vor Toldlovgivning, saa maa det Spørgsmaal uafviselig komme frem: Gaa vi nu herhen og omlægge Tolden, uden at give en saadan Lettelse for de Lavere stillede i Samfundet, som vi, henset til vor nuværende finansielle Status, kunne give, eller bibeholde vi en Byrde paa den lavere stillede Befolkning, som er uretfærdig? Hvis dette erkjendes, saa maa der gjøres Noget derfor. Der er, saavel fra Høire som fra Venstre, fremkommet mangfoldige Udtalelser om, at den indirekte Bestatning hvilede forholdsvis tungere paa de Lavere stillede i Samfundet, og hvis der derfor ikke ad denne Vej gives dem nogen Lettelse, saa maa man vistnok ad anden Vej søge at raade Bod derpaa. Jeg turde maaffe i denne Henseende paaberaabe mig et af Høires Medlemmer her i Rigsdagen, som vistnok maa anses for en Autoritet paa dette Omraade, nemlig Folkethingsmanden for Odense Amts 1ste Valgfreds (Salbe-Hansen). Dette ærede